

УДК
687.016

БІЛА О.В., САДРЕТДІНОВА Н.В.
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ЕКО-ДИЗАЙНУ У ВИРОБАХ ІЗ ЛЬОНОМІСТКИХ ТКАНИН

Мета. Запропонувати способи реалізації принципів еко-дизайну при виготовленні виробів із льономістких матеріалів.

Ключові слова: еко-дизайн, безвідходне виробництво, льон

Постановка завдання. Швидкий розвиток техніки, збільшення популяції, зростання міст в ХХ столітті викликав безліч глобальних проблем, і погіршення екології – одна з них. У відповідь на такі зміни суспільство висунуло варіанти протидії: у модній індустрії все більшим попитом користуються вироби, виготовлені з дотриманням принципів еко-дизайну.

Характерними рисами екодизайну є: максимальна економія природних ресурсів при виробництві; прагнення до використання лише відновлюваних енергетичних ресурсів; мінімізація відходів виробництва на всіх його етапах; прагнення до створення довговічних виробів [1]. Методи досягнення основної мети екодизайну – збереження природних ресурсів, наступні: використання органічних тканин та матеріалів; вторинне використання матеріалів; зниження негативного впливу на навколишнє середовище; зменшення відходів виробництва; використання ручної праці; екологізація споживання. Варіанти, пов'язані з органічним землеробством чи переоснащенням виробництва, реалізувати досить складно, оскільки вони супроводжуються значними матеріальними затратами. Більш перспективним є подовження терміну експлуатації виробів та збільшення ефективності використання виробничих ресурсів.

Методи досліджень. Постановку завдань здійснено завдяки аналізу та систематизації даних за темою досліджень з доступних інформаційних джерел. Для отримання графічних зображень використано САПР Компас. Статистичну обробку результатів здійснено засобами Microsoft Excel.

Результати досліджень.

Проведені раніше дослідження, направлені на виявлення ресурсів екологічного споживання, показали, що у швейні вироби закладено значно більший запас фізичної витривалості, ніж це передбачено fast fashion [2]. Для подолання несвідомого споживання важливо виготовляти якісні речі в класичному стилі. В цьому ракурсі перспективним напрямом еко-дизайну є

розширення ринку одягу з льономістких матеріалів. Оскільки ця текстильна сировина наразі є однією із найдорожчих, проектування бажано поєднувати з використанням принципу безвідходного виробництва – «zerowaste».

Ідея безвідходного виробництва не нова і з давніх часів існують кімоно, сарі, хітони та інші народні костюми, зокрема і українські. Характерними рисами вбрання українців були простота фасону та використання лише натуральних тканин. Першість у наших широтах історично належала коноплі та льону. Льон вирає в екологічності, це природне целюлозне волокно володіє високими медико-біологічними і фізико-механічними властивостями. До недоліків відносять високу зминальність та усадку.

Рис. Розкладка лекал, виконана за безвідходним принципом

крою у виробах із льоно-містких тканин дозволить реалізувати принцип «zerowaste» та досягти значної економії матеріалів.

На основі принципу безвідходного виробництва нами розроблена конструкція лляного сарафану, розкладка лекал якого представлена на рис. 1. Ефективність розкладки склала 96,5%, тоді як, відповідно середньозваженим галузевим нормам, середня ефективність складає 86,2%.

Висновок. Проведені нами дослідження підтверджують, що використання традиційних елементів українського

Література

1. Тухбатуллина Л.М. Влияние производства натурального и искусственного меха на окружающую среду / Л.М. Тухбатуллина, Л.А. Сафина, Д.М. Хасанова. – Вестник технологического университета. 2016. – Т.19, №6. – С. 80-83.
2. Басенко Т.В., Біла О.В., Садретдінова Н.В. Екологічні аспекти експлуатації швейних виробів // Індустрія моди. - 2020. - № 1. – С. 36-41.